

ІНФОРМАЦІЙНА ЕКОНОМІКА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ЦІЛЬОВА ФУНКЦІЯ

DOI: <https://doi.org/10.32620/cher.2025.4.04>

Постановка проблеми. Актуальність теми зумовлена тим, що інформація у сучасному суспільстві набула статусу стратегічного ресурсу, який визначає рівень конкурентоспроможності, безпеки та інституційної спроможності держави. Під час воєнного стану саме інформаційні системи забезпечують оперативне управління економічними процесами, координацію між владою, бізнесом і громадянами, підтримку критичної інфраструктури, а також здійснення аналітичного моніторингу ситуації в режимі реального часу. *Метою статті* є визначення цільової функції інформаційної економіки в умовах воєнного стану. *Методи, використані в дослідженні:* систематизації та узагальнення, табличний і структурний, монографічного аналізу тощо. *Гіпотезою дослідження* стало припущення, що цільова функція має підфункції та біваленту природу. *Виклад основного матеріалу:* проведене дослідження дозволило системно схарактеризувати сутність, структуру та цільову функцію інформаційної економіки в умовах воєнного стану. Встановлено, що вона виступає не лише складовою цифрової трансформації, а й ключовим елементом національної безпеки, здатним забезпечити стійкість державного управління, виробничих процесів і соціально-економічної комунікації. Інформаційна економіка в кризових умовах набуває бівалентної природи: одночасно є інструментом збереження функціонування базових інституцій та каталізатором інноваційних змін. А її розвиток зумовлює перехід від традиційних ресурсно-матеріальних моделей господарювання до моделей, де головним чинником виступають знання, інформація та технології. У ході дослідження визначено, що цільова функція інформаційної економіки в умовах воєнного стану спрямована на досягнення максимальної ефективності, безпеки й інноваційності у межах обмежених ресурсів і високих ризиків, а реалізація охоплює низку підфункцій: стабілізаційну, безпекову, комунікаційну, інноваційно-адаптивну, резильєнтну, аналітичну, соціально-гуманітарну та інші. У сукупності вони формують інтегровану систему цифрової резильєнтності держави, що поєднує короткострокові завдання виживання з довгостроковими цілями післявоєнного розвитку. *Оригінальність та практична значущість дослідження* полягає у бівалентному підході до формування цільової функції інформаційної економіки в умовах воєнного стану. *Висновки.* Інформаційна економіка стає основою цифрового суверенітету України, сприяє розвитку електронного врядування, підвищенню прозорості управління, ефективності державних рішень і формує передумови для нової архітектури економічної системи в повоєнний час. *Подальші дослідження* лежать в площині адаптації цільової функції інформаційної економіки до умов повоєнного стану.

Ключові слова:

інформаційна економіка, цільова функція, під функція, воєнний стан.

INFORMATION ECONOMY UNDER MARTIAL LAW: TARGET FUNCTION

Problem statement. The relevance of the topic is due to the fact that information in modern society has acquired the status of a strategic resource that determines the level of competitiveness, security and institutional capacity of the state. During martial law, it is information systems that provide operational management of economic processes, coordination between government, business and citizens, support for criti-

¹ **Серебряк Ксенія Ігорівна**, д-р екон. наук, професор, професор кафедри економіки та підприємництва, Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля, м. Київ, Україна.

Sieriebriak Ksenia, Doctor of Sciences (Economic), Professor, Professor of the enterprise economy department Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Kyiv, Ukraine.

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7025-2399>

e-mail: sieriebriak@ukr.net

cal infrastructure, as well as analytical monitoring of the situation in real time. Digital technologies create opportunities for maintaining the functioning of the financial system, e-governance, defense industry and educational and scientific space, which makes them a central element of the economic resilience of the state. *The article is aimed* at determining the target function of the information economy under martial law. *Methods used in the study*: systematization and generalization, tabular and structural, monographic analysis, etc. *The hypothesis of the study* was the assumption that the target function has subfunctions and bivalent nature. *Summary of the main material*: the study made it possible to systematically characterize the essence, structure and target function of the information economy under martial law. It has been established that it is not only a component of digital transformation, but also a key element of national security, capable of ensuring the sustainability of public administration, production processes and socio-economic communication. The information economy in crisis conditions acquires a bivalent nature: at the same time it is a tool for preserving the functioning of basic institutions and a catalyst for innovative changes. security and innovation within limited resources and high risks. Its implementation covers a number of subfunctions: stabilization, security, communication, innovation-adaptive, resilience, analytical, social and humanitarian and others. Together, they form an integrated system of digital resilience of the state, combining short-term survival tasks with long-term goals of post-war development. *The originality and practical significance of the study* lies in the bivalent approach to the formation of the target function of the information economy under martial law. *Conclusions*. The information economy becomes the basis of Ukraine's digital sovereignty, contributes to the development of e-governance, increases the transparency of management, the effectiveness of state decisions, and forms the prerequisites for a new architectonics of the economic system in the post-war period. Further research lies in the plane of adaptation of the target function of the information economy to the conditions of the post-war state.

Keywords:

information economy, target function, sub-function, martial law.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку України характеризується глибокими трансформаційними процесами, зумовленими як глобальною цифровізацією, так і безпрецедентними викликами воєнного часу. В умовах воєнного стану саме інформаційна економіка виступає ключовим чинником збереження стійкості держави, функціонування критичної інфраструктури та забезпечення національної безпеки.

Інформаційні ресурси, цифрові технології, мережеві комунікації, системи електронного врядування і кіберзахисту набувають стратегічного значення, стаючи не лише економічним, а й безпековим активом держави.

Зміна умов господарювання під впливом воєнної агресії Російської Федерації спричинила потребу переосмислення ролі інформаційного сектору в національній економіці. Якщо раніше інформаційна економіка розглядалася як драйвер інноваційного розвитку, то нині вона виконує функцію адаптивного механізму, який забезпечує безперервність управління, підтримку логістичних і фінансових процесів, комунікацію між владою, бізнесом і громадянами. В умовах війни формуються нові моделі цифрової взаємодії: дистанційна зайнятість, електронна комерція, мобільні платформи підтримки бізнесу, інформаційна безпека

підприємств та онлайн-сервіси державного управління (зокрема екосистема «Дія»).

Зростає значення цифрового суверенітету, тобто здатності держави контролювати, зберігати й ефективно використовувати власні інформаційні ресурси. Паралельно з цим актуалізується проблема кіберзахисту, адже інформаційні атаки стали елементом гібридної війни. Тому розвиток інформаційної економіки в умовах воєнного стану має подвійне завдання: з одного боку - забезпечення стійкого функціонування економічних систем, з іншого - зміцнення інформаційної безпеки та цифрової інфраструктури.

Важливою особливістю сучасного етапу є те, що інформаційні технології стали інструментом гуманітарної та соціальної стабільності: вони дозволяють зберігати освітні процеси, наукові дослідження, діяльність державних установ навіть у кризових ситуаціях.

Таким чином, інформаційна економіка виступає основою для економічної резильєнтності (стійкості) держави, сприяє відновленню економічної активності, розвитку електронної торгівлі, підвищенню прозорості управління й формуванню нових конкурентних переваг України в умовах воєнного часу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематикою формування та розвитку інформаційної (цифрової) економіки зай-

мається багато фахівці. Зокрема Пічкурова З. визначила особливості розвитку цифрової економіки України в умовах сучасних викликів, породжених війною та підкреслила, що процеси цифровізації мають важливе значення для відновлення та розвитку національної економіки, підвищення рівня конкурентоспроможності країни, забезпечення переходу від матеріальних до інформаційних ресурсів, зниження витрат виробництва, створення новітніх розробок та виведенню їх на світовий ринок. Дослідницею доведено роль і значення цифрових технологій у забезпеченні інноваціями військової та оборонної сфери, бізнесу, вітчизняного ринку праці, населення, схарактеризувати цифрові платформи та проекти у напрямку диджиталізації економіки України, що були розроблені та впроваджені в умовах воєнного стану [1].

Петер Райхлінг і П. Г. Перерва довели, що сучасні тенденції розвитку зумовили широкое впровадження цифрової економіки й, в цьому зв'язку, переосмислення основних понять, зокрема, поняття ризику. У сфері цифрової економіки є сенс стверджувати про наявність цифрового ризику. Коли йде мова про інформаційні (цифрові) технології, то часто згадують і про кіберризик. У колах фахівців приймаються обидва ці поняття, які насправді означають одне і те саме [2, с. 181-186].

Про саморегулювання цифрової економіки в умовах правового режиму воєнного стану наголошує О. М. Гончаренко: правовий режим воєнного стану призвів не тільки до змін у законодавстві України, а й до активізації саморегулювання суб'єктів господарювання, що охоплює їх внутрішню організаційну діяльність. Війна змінює умови щодо етичності ведення цифрового бізнесу та додає певні особливості, які мають бути відображені у формалізованій збірці моральних засад компанії. Одним із важливих засобів саморегулювання суб'єктів господарювання цифрової економіки є етичні кодекси. Цифрова економіка пов'язана з глобальним переміщенням товарів та послуг, тому компанії приділяють достатньо уваги розробці та просуванню етичних засад та формування на їх основі певного збірника – етичного кодексу. Метою дослідження є визначення особливостей етичних кодексів у сфері цифрової економіки після повномасштабного вторгнення росії на територію України. Встановлено, що суб'єкти господарювання цифрової економіки зобов'язані врахувати та закріпити в етичних кодексах особливості здійснення діяль-

ності в умовах правового режиму воєнного стану. Водночас замало наявності лише формального закріплення етичних засад у відповідних внутрішніх документах компанії, обов'язкова їх практична реалізація. Дотримання норм міжнародного права (транснаціонального публічного порядку) є обов'язком соціально відповідального цивілізованого бізнесу, яке має допомогти визнати етичні норми компанії, враховуючи особливості воєнного стану. Важливо, щоб компанії брали на себе відповідальність, а не чекали заборони від держави, якій потрібен час для зміни положень. Доведено, що етичні кодекси мають зазнати змін, з обов'язковим закріпленням положень: компанія не співпрацює з суб'єктами господарювання держави-агресора та з особами, які їх підтримують та співпрацюють; компанія не працює в державі-агресорі та державах, які є пособниками та підтримують агресію. Така позиція має бути сформована не тільки на підставі законодавчих заборон, а у випадку нормативної прогалини, політика компанії має бути переглянута з метою реалізації такої ідеї для досягнення цілей панування транснаціонального публічного порядку [3, с. 292-297].

Також заслуговує на уваги напрацювання Глушка А.Д., Білько С.С., щодо функціонування бізнесу в умовах інформаційної асиметрії. Дослідники розглянули феномен інформаційної асиметрії та її вплив на функціонування бізнесу та довели, що в умовах цифровізації домінуючим фактором виробництва виступає інформація. Вони надали сутнісно-змістовну характеристику інформації як виробничого фактору та обґрунтували взаємозв'язок між поширенням процесів цифровізації та появою інформаційної нерівності, або «асиметричної інформації». Автори окреслили основні фактори, що спричинили поглиблення інформаційної асиметрії в умовах воєнного стану в Україні та змодельовали вплив інформаційної асиметрії на функціонування бізнесу, що знайшло відображення в песимістичних ділових очікуваннях. На основі результатів офіційних досліджень підтверджено, що інформаційна асиметрія є головною перешкодою успішної адаптації економічних суб'єктів до умов невизначеності, а її зменшення – основним напрямом державної політики [4, с. 12-16].

Проте цільову функцію інформаційної економіки в умовах воєнного стану фахівці

не досліджують, що дозволило б схарактеризувати сучасні тренди.

Тому **метою статті** є визначення цільової функції інформаційної економіки в умовах воєнного стану.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під інформаційною економікою в умовах воєнного стану слід вважати особливий стан функціонування національної економічної системи, у якому вирішальну роль у забезпеченні стійкості, управління, виробництва та відновлення відіграють інформаційні ресурси, цифрові технології, знання та комунікаційні мережі, що інтегровані у всі сфери суспільного життя з урахуванням вимог безпеки, кіберзахисту та стратегічної автономії держави.

Вона являє собою сукупність економічних відносин, що формуються в процесі створення, зберігання, передачі, оброблення та використання інформації як ключового виробничого ресурсу і фактору конкурентоспроможності. В умовах воєнного стану ці відносини набувають кризово-адаптивного характеру, коли інформація стає не лише інструментом ефективності, а й засобом забезпечення національної безпеки, координації та життєздатності економічних систем.

Інформаційна економіка в умовах воєнного стану включає: цифрову інфраструктуру (електронні системи управління, ко-

мунікаційні платформи, бази даних, сервіси електронного врядування), інформаційні потоки (логістика даних, аналітичні системи, засоби кіберзахисту, безпечні канали зв'язку), суб'єктів інформаційної діяльності (органи державної влади, бізнес, військові структури, наукові установи, громадянське суспільство), інституційні механізми (правові, технологічні, фінансові, етичні засади цифрової взаємодії).

У цьому контексті інформаційна економіка виступає багаторівневою адаптивною системою, спрямованою на підтримання функціонування держави, стабільність ринку, ефективне управління ресурсами, захист критичної інформаційної інфраструктури та збереження комунікаційних каналів навіть у надзвичайних умовах. Її визначальною рисою є поєднання економічної ефективності з безпековою доцільністю: усі процеси виробництва, обміну й споживання інформації розглядаються крізь призму воєнних ризиків, кіберзагроз і потреби у швидкому реагуванні.

Таким чином, інформаційна економіка у воєнний період перетворюється на стратегічний інструмент національної стійкості, який забезпечує збереження управлінської, виробничої, фінансової та гуманітарної інфраструктури, сприяє цифровій мобілізації ресурсів і закладає основу для післявоєнного інноваційного відновлення держави за допомогою функцій, які представлені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Функції цифрової економіки в умовах воєнного стану

№	Функція	Зміст (визначення функції)
1	Стабілізаційна	Забезпечує безперервність економічних процесів і державного управління через цифрові платформи, дистанційні сервіси та електронний документообіг
2	Безпекова (кіберзахисна)	Формує систему кіберзахисту державних і приватних інформаційних ресурсів від зовнішніх загроз, сприяє стійкості критичної інфраструктури
3	Комунікаційна	Забезпечує оперативний обмін інформацією між органами влади, бізнесом і населенням у кризових умовах, підтримуючи керованість економічних процесів
4	Інтеграційна	Об'єднує різні галузі економіки через цифрові ланцюги постачання, електронні платформи торгівлі, банківські сервіси та державні реєстри
5	Мобілізаційна	Сприяє швидкому залученню ресурсів, людського капіталу та фінансів для оборонних і гуманітарних потреб за допомогою цифрових технологій
6	Інноваційно-відновлювальна	Забезпечує розвиток інноваційних бізнес-моделей, стартапів та проєктів з відбудови інфраструктури через технологічні рішення та цифрове фінансування
7	Освітньо-компетентнісна	Підтримує розвиток цифрових навичок, дистанційної освіти й аналітичних компетенцій населення, необхідних для повоєнного відновлення
8	Аналітично-прогностична	Формує бази даних і системи аналітики, що забезпечують прогнозування ризиків, планування відновлення та ухвалення управлінських рішень
9	Соціально-гуманітарна	Підтримує надання адміністративних і соціальних послуг онлайн (eHealth, eSocial, eReconstruction), зменшуючи соціальну напругу
10	Резильєнтна (адаптивна)	Забезпечує гнучкість економічних процесів, стійкість бізнесу та державного управління до кризових і воєнних викликів через цифрову інфраструктуру

Джерело: побудовано автором на основі [5-14]

Отже, цифрова економіка у воєнний період виконує бівалентну функцію (бівалентна функція, яка приймає лише два можливих значення 0 і 1, $f(x) = 1$, якщо умова виконується, і $f(x) = 0$, якщо ні) і одночасно слугує інструментом збереження керованості держави та каталізатором її модернізації. Основна її місія перетворити цифрові технології на фактор національної безпеки, соціальної стабільності та економічного відновлення.

Цільова функція інформаційної економіки в умовах воєнного стану полягає у забезпеченні стійкого функціонування національної економіки, державного управління та суспільної комунікації шляхом ефективного використання інформаційних ресурсів, цифрових технологій і знань для досягнення економічної резильєнтності, безпеки та швидкої адаптації до кризових умов. Аналітичне розкриття сутності цільової функції подано в таблиці 2.

Таблиця 2 – Аналітичне розкриття сутності цільової функції

Завдання	Інструмент / Опис	Мета
Забезпечення безперервності економічних процесів	Цифрова інфраструктура підтримує функціонування виробничих, фінансових та управлінських систем навіть у періоди руйнувань і дестабілізації	мінімізація втрат і відновлення керованості економікою
Підвищення рівня національної безпеки через інформаційні технології	Цифрові сервіси забезпечують кіберзахист, безпечний обіг даних, захист критичної інфраструктури	формування «цифрового щита» держави
Оптимізація управління та комунікацій у кризових умовах	Система електронного врядування (наприклад, «Дія», «Дія.Бізнес») сприяє оперативності управлінських рішень і збереженню довіри між владою, бізнесом і громадянами	підвищення ефективності координації в умовах воєнного стану
Мобілізація інтелектуального та інноваційного потенціалу	Використання ІТ-технологій для оборонних, гуманітарних і виробничих потреб забезпечує інноваційний характер відновлення економіки	створення передумов технологічного лідерства у післявоєнний період
Формування цифрової резильєнтності (стійкості)	Інформаційна економіка має забезпечити здатність систем швидко відновлюватися після збоїв і адаптуватися до змін зовнішнього середовища	підвищення живучості економічних систем і мінімізація ризиків
Створення основ для повоєнного інноваційного відновлення	Під час війни закладаються цифрові інститути, що стануть фундаментом для післякризового зростання - інноваційної економіки знань	перетворення воєнних викликів на фактор структурної модернізації

Джерело: побудовано автором на основі [5-18]

Цільова функція інформаційної економіки в умовах воєнного стану - це забезпечення економічної, соціальної та управлінської стійкості держави через створення і використання цифрових технологій, інформаційних ресурсів та знань як стратегічного фактору безпеки, інноваційного розвитку й післявоєнного відновлення. Коротка формула:

$$CF_{\{IE\}} = f(S, D, B, R, I) \quad (1)$$

де:

S – стійкість систем (resilience),

D – цифровізація та дані,

B – безпека (cybersecurity),

R – ресурси (людські, інтелектуальні, інформаційні),

I – інновації та інституційна адаптація.

Метою функції є максимізація ефективності, безпеки та інноваційності в умовах воєнних обмежень. Нижче подано аналітичну таблицю 3 структури цільової функції інформаційної економіки в умовах воєнного стану, оформлену у форматі, придатному для стратегічного чи науково-аналітичного документа. Вона систематизує головну цільову функцію, її підфункції, очікувані результати, показники ефективності та джерела оцінювання.

Цільова функція інформаційної економіки в умовах воєнного стану є мультикомпонентною системою, яка інтегрує стабілізаційні, безпекові, управлінські, інноваційні та гуманітарні напрями діяльності. Її реалізація спрямована на досягнення цифрової резильєнтності держави, підвищення

ефективності управління та закладання основ для післявоєнного сталого розвитку.

Підфункції розташовано у послідовності зростання системної складності - від стабілізації й безпеки (базовий рівень) до інновацій, аналітики та інвестицій (рівень розвитку). Така структура дозволяє розглядати інформаційну економіку як багаторівневу систему стратегічного управління, у якій ко-

жен рівень підтримує вищий: Безпека → Управління → Інновації → Резильєнтність → Відновлення.

Таблиця 3 відображає системну побудову цільової функції інформаційної економіки в умовах воєнного стану, розкриваючи її зміст через підфункції, очікувані результати, індикатори оцінювання та інформаційні джерела.

Таблиця 3 – Структура цільової функції інформаційної економіки в умовах воєнного стану

Підфункція цільової функції	Зміст і мета реалізації	Очікувані результати	Основні показники оцінки
Стабілізаційно-управлінська	Підтримання безперервності функціонування державного управління, фінансової системи та ринку праці через цифрові сервіси.	Безперервність управлінських процесів; збереження макроекономічної керованості.	Кількість цифрових сервісів; частка онлайн-операцій; час реагування державних систем.
Безпеково-кіберзахисна	Формування цифрового захисту критичної інфраструктури та комунікацій.	Зменшення кількості кіберінцидентів; підвищення рівня кіберзахисності державних систем.	Індекс кібербезпеки; частота інцидентів; рівень готовності CERT-UA.
Комунікаційно-інформаційна	Забезпечення надійної інформаційної взаємодії між владою, бізнесом і громадянами	Ефективна координація у кризових умовах; підвищення довіри до державних сервісів	Рівень доступу до е-сервісів; кількість користувачів державних платформ; соціологічні оцінки довіри
Інноваційно-адаптивна	Застосування ІТ-технологій для підтримки виробництва, оборони, логістики й освіти	Впровадження інноваційних рішень у сфері економіки та безпеки.	Частка ІТ-експорту; кількість стартапів; рівень цифрової зрілості бізнесу.
Резильєнтна (стійкісна)	Підвищення здатності економічних систем відновлюватися після збоїв і атак.	Формування механізмів адаптації економіки до надзвичайних умов	Індекс економічної резильєнтності; час відновлення ІТ-систем
Інституційно-координаційна	Узгодження дій державних, приватних і громадських структур у сфері цифрової політики	Впровадження інтегрованої моделі управління цифровою трансформацією	Кількість міжвідомчих проєктів; ефективність управлінських рішень; показники співпраці.
Освітньо-компетентісна	Підвищення цифрової грамотності та навичок у населення, службовців	Збільшення цифрових компетенцій; розвиток дистанційної освіти	Індекс цифрової грамотності; кількість користувачів платформ
Аналітично-прогностична	Формування баз даних і систем управлінської аналітики для прогнозування ризиків	Запровадження data-driven управління; підвищення ефективності рішень	Наявність відкритих даних; кількість інтегрованих систем моніторингу
Соціально-гуманітарна	Забезпечення доступу громадян до цифрових послуг, комунікацій та соціальної підтримки	Зменшення цифрової нерівності; розширення доступу до публічних послуг	Індекс цифрової інклюзії; охоплення е-сервісами населення
Інвестиційно-відновлювальна	Залучення цифрових технологій у післявоєнну реконструкцію, грантове фінансування, інвестиції	Формування цифрової економіки відбудови; розвиток державно-приватного партнерства	Обсяг цифрових інвестицій; кількість проєктів е-Reconstruction

Джерело: побудовано автором на основі [1-18]

Її структура спирається на методологію стратегічного управління, принципи цифрової трансформації та концепцію національної резильєнтності. Основна ідея полягає в тому, що інформаційна економіка в умовах воєнних дій не є лише технологічною або управлінською системою, а виступає багаторівневою функціональною моделлю, у якій цифрові технології, знання, дані та інформаційні потоки забезпечують стійкість держави, економіки та суспільства.

У таблиці 3 виділено десять підфункцій, що конкретизують основну цільову функцію, і кожна з них відображає окремий аспект взаємодії інформаційної економіки з воєнною та післявоєнною реальністю:

стабілізаційно-управлінська функція забезпечує безперервність державного управління, функціонування фінансової системи та ринкових процесів через цифрові сервіси й електронні платформи;

безпеково-кіберзахисна функція формує цифрову безпеку держави, запобігає інформаційним атакам, захищає бази даних і критичну інфраструктуру. У межах воєнного стану ця функція набуває стратегічного значення, оскільки інформаційна стабільність є частиною національної оборони;

комунікаційно-інформаційна функція підтримує ефективний обмін інформацією між державними інституціями, бізнесом і громадянами. Завдяки цифровим платформам забезпечується оперативність ухвалення рішень і стабільність соціальних зв'язків;

інноваційно-адаптивна функція передбачає використання ІТ-технологій для адаптації виробничих, освітніх, оборонних і управлінських систем до нових умов;

резильєнтна функція формує здатність економіки та інституцій до самовідновлення після збоїв, атак або руйнувань;

інституційно-координаційна функція узгоджує дії державних і недержавних акторів у сфері цифрової політики, сприяє єдності управлінських рішень, створенню ефективних моделей державно-приватного партнерства;

аналітично-прогностична функція пов'язана з використанням великих даних (Big Data), аналітичних платформ і систем прогнозування для прийняття ефективних рішень. Вона створює основу для "розумного управління" (data-driven governance);

соціально-гуманітарна функція гарантує доступ громадян до електронних соціаль-

них і адміністративних послуг, знижує рівень цифрової нерівності, забезпечує інклюзивність у період криз.

Отже, цільова функція інформаційної економіки в умовах воєнного стану має системно-комплексний характер. Вона поєднує безпекові, управлінські, соціальні, освітні та інноваційні аспекти, спрямовані на підтримання життєдіяльності держави, забезпечення стійкості суспільства і створення цифрового фундаменту післявоєнного відновлення. Іншими словами, інформаційна економіка виконує не лише економічну, а й стратегічно-цивілізаційну функцію, перетворюючи технології на ресурс національної безпеки, соціальної єдності та майбутнього розвитку.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження дозволило системно схарактеризувати сутність, структуру та цільову функцію інформаційної економіки в умовах воєнного стану. Встановлено, що вона виступає не лише складовою цифрової трансформації, а й ключовим елементом національної безпеки, здатним забезпечити стійкість державного управління, виробничих процесів і соціально-економічної комунікації.

Інформаційна економіка в кризових умовах набуває бівалентної природи: одночасно є інструментом збереження функціонування базових інституцій та каталізатором інноваційних змін. Її розвиток зумовлює перехід від традиційних ресурсно-матеріальних моделей господарювання до моделей, де головним чинником виступають знання, інформація та технології.

У ході дослідження визначено, що цільова функція інформаційної економіки в умовах воєнного стану спрямована на досягнення максимальної ефективності, безпеки й інноваційності у межах обмежених ресурсів і високих ризиків. Її реалізація охоплює низку підфункцій - стабілізаційну, безпекову, комунікаційну, інноваційно-адаптивну, резильєнтну, аналітичну, соціально-гуманітарну та інші. У сукупності вони формують інтегровану систему цифрової резильєнтності держави, що поєднує короткострокові завдання виживання з довгостроковими цілями післявоєнного розвитку.

Таким чином, інформаційна економіка стає основою цифрового суверенітету України, сприяє розвитку електронного врядування, підвищенню прозорості управління, ефективності державних рішень і формує пе-

редумови для нової архітектури економічної системи в повоєнний час. Подальші дослідження лежать в площині адаптації цільової функції інформаційної економіки до умов повоєнного стану.

Перелік використаних джерел

1. Пічкурова З. Розвиток цифрової економіки України в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, 2023. (58). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-73>
2. Райхлінг П., Перерва П. Оцінювання ризиків в цифровій економіці. *Цифрова трансформація та цифрова економіка в умовах воєнного стану: аспекти інтелектуальної власності* : зб. матеріалів 5-ї Всеукр. наук.-практ. конф. з проблем економіки інтелектуальної власності, 27 травня 2022 р. Київ : Інтерсервіс, 2022. С. 181-186.
3. Гончаренко О. М. Саморегулювання цифрової економіки в умовах правового режиму воєнного стану: кодекси етики. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2024. Т. 1 № 83. С. 292–297. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.1.43>
4. Глушко А.Д., Білько С.С., Андрієць Т.Р. Функціонування бізнесу в умовах інформаційної асиметрії. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2024. № 3 (87). С. 12–16. <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2024-87-2>
5. Організація економічного співробітництва та розвитку (OECD). Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. Paris: OECD Publishing, 2024. <https://doi.org/10.1787/4b13b0bb-en>.
6. Програма розвитку ООН (UNDP). Ukraine – Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4): February 2022 – December 2024. Київ: UNDP Ukraine, 2024. URL: <https://www.undp.org/ukraine/publications/ukraine-fourth-rapid-damage-and-needs-assessment-rdna4-february-2022-december-2024-english>. (дата звернення 12 жовтня 2025 р.)
7. UNDP Ukraine. Digital Inclusive Accessible: Support to Digitalisation of Public Services in Ukraine (DIA Support Project). Київ: UNDP, 2023. URL: <https://surl.li/cjdhtp> (дата звернення 17 жовтня 2025 р.)
8. Brookings Institution. Digital Resilience in a Time of War: Ukraine's Experience. Washington, D.C.: Brookings Institution, 2024. URL: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2024/01/Digital-resilience-in-a-time-of-war-Final.pdf>. (дата звернення 10 жовтня 2025 р.)
9. VoxUkraine. Digital Economy of Ukraine: Key Development Factors. Київ: VoxUkraine, 2023. URL: <https://voxukraine.org/en/digital-economy-of-ukraine-key-development-factors>. (дата звернення 15 жовтня 2025 р.)
10. Міністерство цифрової трансформації України. Звіт про реалізацію державної політики цифрової трансформації у 2022–2023 рр. Київ: Мінцифри України, 2024. URL: <https://thedigital.gov.ua/reports>. (дата звернення 18 жовтня 2025 р.)
11. Кабінет Міністрів України. *Постанова № 382 від 29 березня 2022 р.* «Деякі питання функціонування правового режиму Дія Сіті у зв'язку із введенням воєнного стану в Україні. *Офіційний вісник України*, 2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/382-2022-p>. (дата звернення 19 жовтня 2025 р.)
12. Рада Європи. Digital Governance and Resilience in Ukraine: Analytical Report. Strasbourg: Council of Europe Office in Ukraine, 2023. URL: <https://www.coe.int/en/web/kyiv/digital-governance-ukraine>. (дата звернення 16 жовтня 2025 р.)
13. ОЕСР. Data-Driven Public Governance Report 2022 Paris: OECD Publishing, 2022. <https://doi.org/10.1787/21c2e1f2-en>.
14. ЮНЕСКО. Education in Digital Crisis Contexts: Policy Brief for Ukraine. Paris: UNESCO, 2023. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/education-digital-crisis-contexts-ukraine> (дата звернення: 20.10.2025 р.)
15. Економіко-математичне моделювання: навч. посібн. / За ред. О. Т. Івашука. Тернопіль: ТНЕУ Економічна думка, 2008. 704 с.
16. Вітлінський В. В. Великоіваненко Г. І. Моделювання економіки: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. Київ: КНЕУ, 2005. 306 с.
17. Вовк В.М. Оптимізаційні моделі економіки: навч. посібн. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 318 с.
18. Дацко М. В., Карбовник М. Дослідження операцій в економіці: навч. посіб. Львів: ПАІС, 2009. 288 с.

References

1. Pichkurova, Z. (2023). Rozvytok tsyfrovoy ekonomiky Ukrainy v umovakh voiennoho stanu. *Ekonomika ta suspilstvo*, 58. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-73>
2. Raikhlinh, P., Pererva, P. (2022). Otsiniuvannia ryzykiv v tsyfrovii ekonomitsi. *Tsyfrova transformatsiia ta tsyfrova ekonomika v*

umovakh voiennoho stanu: aspekty intelektualnoi vlasnosti : zb. materialiv 5-yi Vseukr. nauk.-prakt. konf. z problem ekonomiky intelektualnoi vlasnosti, 27 travnia 2022 r. / Nauk.-doslid. in-t intelektualnoi vlasnosti NAPrN Ukrainy. Kyiv : Interservis, 181-186.

3. Honcharenko, O. M. (2024). Camorehuliuвання tsyfrovoi ekonomiky v umovakh pravovoho rezhymu voiennoho stanu: kodeksy etyky. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Serii: Pravo., 1(83), 292–297. <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.1.43>

4. Hlushko, A.D., Bilko, S.S., Andriets, T.R. (2024). Funktsionuvannya biznesu v umovakh informatsiinoi. *Naukovyi pohliad: ekonomika ta upravlinnia*, 3 (87), 12–16. <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2024-87-2>

5. Orhanizatsiia ekonomichnoho spivrobitnytstva ta rozvytku (OECD). (2024). Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. Paris: OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/4b13b0bb-en>.

6. Prohrama rozvytku OON (UNDP). Ukraine – Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4): February 2022 – December 2024 (2024). Kyiv: UNDP Ukraine, 2024. Retrieved from: <https://www.undp.org/ukraine/publications/ukraine-fourth-rapid-damage-and-needs-assessment-rdna4-february-2022-december-2024-english>. (Access date: 20.10.2025)

7. UNDP Ukraine. Digital Inclusive Accessible: Support to Digitalisation of Public Services in Ukraine (DIA Support Project) (2023). Kyiv: UNDP. Retrieved from: <https://surl.li/cjdhtp> (Access date: 20.10.2025)

8. Brookings Institution. Digital Resilience in a Time of War: Ukraines Experience (2024). Washington, D.C.: Brookings Institution, 2024. Retrieved from: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2024/01/Digital-resilience-in-a-time-of-war-Final.pdf>. (Access date: 20.10.2025)

9. VoxUkraine. Digital Economy of Ukraine: Key Development Factors (2023). Kyiv:

VoxUkraine. Retrieved from: <https://voxukraine.org/en/digital-economy-of-ukraine-key-development-factors>. (Access date: 20.10.2025)

10. Ministerstvo tsyfrovoy transformatsii Ukrainy. Zvit pro realizatsiiu derzhavnoi polityky tsyfrovoy transformatsii u 2022–2023 rr. Kyiv: Mintsyfry Ukrainy. Retrieved from: <https://thedigital.gov.ua/reports>. (Access date: 20.10.2025)

11. Kabinet Ministriv Ukrainy. Postanova № 382 vid 29 bereznia 2022 r. «Deiaki pytannia funktsionuvannya pravovoho rezhymu Diia Siti u zviazku iz vvedenniam voiennoho stanu v Ukraini». Ofitsiyni visnyk Ukrainy, 2022. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/382-2022-p>. (Access date: 20.10.2025)

12. Rada Yevropy. Digital Governance and Resilience in Ukraine: Analytical Report (2023). Strasbourg: Council of Europe Office in Ukraine. Retrieved from: <https://www.coe.int/en/web/kyiv/digital-governance-ukraine>. (Access date: 20.10.2025)

13. OESR. Data-Driven Public Governance Report 2022. (2022). Paris: OECD Publishing, <https://doi.org/10.1787/21c2e1f2-en>.

14. IuNESKO. Education in Digital Crisis Contexts: Policy Brief for Ukraine (2023). Paris: UNESCO. Retrieved from: <https://www.unesco.org/en/articles/education-digital-crisis-contexts-ukraine>. (Access date: 20.10.2025)

15. Ivashchuka O. T. Ekonomiko-matematychne modeliuвання (2008). Ternopil: TNEU “Ekonomichna dumka”, 704.

16. Vitlinskyi, V. V. (2005). Modeliuвання ekonomiky: Navch.-metod. posib. dlia samost. vyyvch. dysts. Kyiv: KNEU, 306.

17. Vovk, V.M. (2013). Optyimizatsiini modeli ekonomiky: Lviv: LNU Ivana Franka, 318.

18. Datsko, M. V. (2009). Doslidzhennia operatsii v ekonomitsi: navch. posib. Lviv: PAIS, 288.

Стаття надійшла
до редакції : 01.11.2025 р.

Стаття прийнята
до друку: 27.11.2025 р.

Стаття опублікована:
30.12.2025 р.

Бібліографічний опис для цитування :

Серебряк К.І. Інформаційна економіка в умовах воєнного стану: цільова функція. *Часопис економічних реформ*. 2025. № 4(60). С. 34–42.

